

Opinia
do ustawy zmieniająca ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu
osób niepełnosprawnych i ustawę o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej
i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz
o zmianie niektórych innych ustaw
(druk senacki nr 878)

Przyjęta przez Sejm w dniu 21 stycznia 2005 r. ustawa stanowiła projekt poselski.

Nowelizacja dotyczy finansowania tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej. Zmiana ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przyjęta 20 grudnia 2002 r. przewiduje od 1 stycznia 2005 r. jedynie *częściowe* finansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działalności warsztatów terapii zajęciowej, pozostawiając samorządom terytorialnym współfinansowanie w określonym procentowo zakresie i zróżnicowanym rozłożeniem na lata dalsze. Należy podkreślić, że dla *tworzenia* tych warsztatów w/w ustawa z 20 grudnia 2002 r. przewiduje od 2003 r. zmniejszone finansowanie przez środki PFRON (jednocześnie zakładając współfinansowanie przez samorząd terytorialny), ustalając procentowy udział tego zmniejszenia na kolejne lata. Nowelizacja przyjęta 21 stycznia br. powraca do finansowania w całości ze środków PFRON-u warsztatów terapii zajęciowej – przewiduje takie finansowanie działalności warsztatów jako zasadę jeszcze przez okres 2005 r. i 2006 r., oraz zmniejsza dofinansowanie PFRON-u od 2007 r., wprowadzając także mniejszy procent współfinansowania samorządu terytorialnego w stosunku do przyjętego w ustawie z 20 grudnia 2002 r. W zakresie tworzenia warsztatów nowelizacja zachowuje, przyjęty w ustawie z 20 grudnia 2002 r. na 2005 r., 70 – procentowy maksymalny pułap finansowania przez PFRON-u, pozostawiając jednak taką wysokość na lata następne.

Dla zakładów aktywności zawodowej nowelizacja wprowadza także na 2005 r. i 2006 r. dofinansowanie w całości ze środków PFRON-u (ustawa z 20 grudnia 2002 r. od 2005 r. przewidywała dofinansowanie PFRON-u na poziomie 85 %, ze zmniejszeniem na kolejne lata, do pozostawienia na stałym poziomie 65 % kosztów od roku 2007). Obecnie współfinansowanie tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej od 2007 r. zostaje

zróżnicowane, także w kolejnych latach, przy czym finansowanie przez PFRON zmniejsza się, a od 2009 r. ustawa wprowadza utrzymanie dofinansowania przez PFRON na stałym poziomie procentowym.

Z punktu widzenia legislacyjnego nasuwa się jedna uwaga. Nowelizacja dokonywana jest w czasie obowiązywania ustawy budżetowej na 2005 r., a przyjęte uregulowania mają konsekwencje finansowe. Rok budżetowy trwa, co ma znaczenie także dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Dokonywanie takich zmian jak wyżej wymieniona, wkrótce po przyjęciu obowiązującej ustawy budżetowej, nie jest właściwe, tym bardziej, że zmiana obejmuje zakres ustawy, w stosunku do którego przewidywano dłuższy okres *vacatio legis* i która częściowo już weszła w życie (por. art. 2 ustawy nowelizującej, dotyczący ustawy z 20 grudnia 2002 r. w zakresie art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. a i b). Nowelizacja została uchwalona przez Sejm 21 stycznia br., zostanie rozpatrzona przez Senat na 77 posiedzeniu planowanym na 16-18 lutego br., aby mogła wejść w życie należy uwzględnić także konstytucyjny 21-dniowy termin na podpisanie ustawy przez Prezydenta oraz dzień jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Ustawa wprawdzie wchodzi w życie z mocą od 1 stycznia 2005 r., ale faktycznie dopiero na przełomie lutego i marca proces legislacyjny zostanie zakończony. W przypadku ustaw mających skutki dla budżetu taka praktyka nie jest prawidłowa.

Bożena Langner